

провізор клінічний, маючи глибокі знання з фармації та медицини, в сучасних умовах є незамінним для роботи як в аптечних, так і лікувальних закладах.

РОЛЬ КЛІНІЧНОГО ПРОВІЗОРА В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЯКОСТІ КЛІНІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

В. Є. Добрава, К. О. Зупанець, К. Л. Ратушна

Кафедра клінічної фармакології та клінічної фармації

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

pharmaxena@gmail.com

Вступ. Згідно з принципами Належної клінічної практики (GCP), кожний спеціаліст, залучений до проведення клінічного випробування (КВ) повинен мати високу кваліфікацію, досвід та відповідну освіту. Для забезпечення відповідності цим вимогам доцільним є залучення до проведення досліджень клінічного провізора. З огляду на це, метою нашої роботи було проведення аналізу щодо ролі клінічного провізора у забезпеченні якості КВ та обґрунтування значення освітнього процесу у підготовці таких фахівців.

Методи дослідження. У процесі дослідження використовувались методи формалізації та системного аналізу. Дані отримані в період з 2006 до 2012 рр.

Результати дослідження. Навчальна програма підготовки клінічних провізорів у Національному фармацевтичному університеті, складається з дисциплін, які забезпечують отримання знань щодо сучасних регуляторних вимог проведення КВ, відповідальності учасників КВ, моніторингу, аудиту, вивчення ситуаційних завдань на основі практичного досвіду викладачів. З 2006 до 2012 років кількість лабораторних занять з дисципліни «Клінічне вивчення лікарських засобів» зросла на 12,5%, а загальна кількість навчальних годин на 33%. Це забезпечує належну теоретичну та практичну підготовку клінічного провізора стосовно планування, організації та проведення КВ.

Висновки. Отримані системні та фундаментальні знання надають змогу клінічному провізору успішно виконувати функції монітора КВ, аудитора, спе-

ціаліста з фармакологічного нагляду, проводити роботу з обробки та інтерпретації даних КВ, підготовки публікацій про результати проведеного КВ та ін. Також клінічний провізор може бути співдослідником, відповідальною особою зі зберігання та обліку досліджуваного препарату.

РОЛЬ КЛІНІЧНОГО ПРОВІЗОРА В УМОВАХ НАДАННЯ ПЕРВИННОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ

М.І. Заярський

*Кафедра соціальної медицини, організації та управління охороною здоров'я
ДЗ «Дніпропетровська медична академія», м. Дніпропетровськ, Україна*

kafsocmed@gmail.com

Вступ. Відповідно до Основ законодавства України про охорону здоров'я первинна медична (медико-санітарна) допомога (далі - ПМСД) надається за місцем проживання пацієнта лікарем загальної практики - сімейним лікарем. Метою нашої роботи є визначення ролі клінічного провізора в забезпеченні раціональної фармакотерапії в центрах ПМСД.

Методи досліджень. Логічний аналіз, синтез і моделювання.

Результати досліджень. Важливим компонентом ПМСД є забезпечення населення основними лікарськими засобами та проведення вакцинації. Надання ПМСД потребує застосування лікарем загальної практики - сімейним лікарем сучасних знань медикаментозних методів лікування і профілактики, заснованих на принципах доказової медицини. Це вимагає пошуку форм постійної взаємодії ланки ПМСД з фармацевтичним сектором, оскільки завданнями клінічного провізора є: надання рекомендацій лікарям та хворим про найбільш ефективні лікарські препарати, підбір ліків та їх індивідуальних доз, підбір найбільш ефективних і найменш токсичних комбінацій ліків певної фармакологічної групи, інформування про нові лікарські препарати в порівнянні з відомими вітчизняними та зарубіжними, визначення аналогів імпортованих препаратів тієї ж дії та порівняння їх вартості, складання необхідного асортименту та формування фо-